

A közhangulat 2016 októberében

A REPUBLIKON INTÉZET HAVI KÖZVÉLEMÉNY-KUTATÁSA

ÖSSZEFOGLALÁS

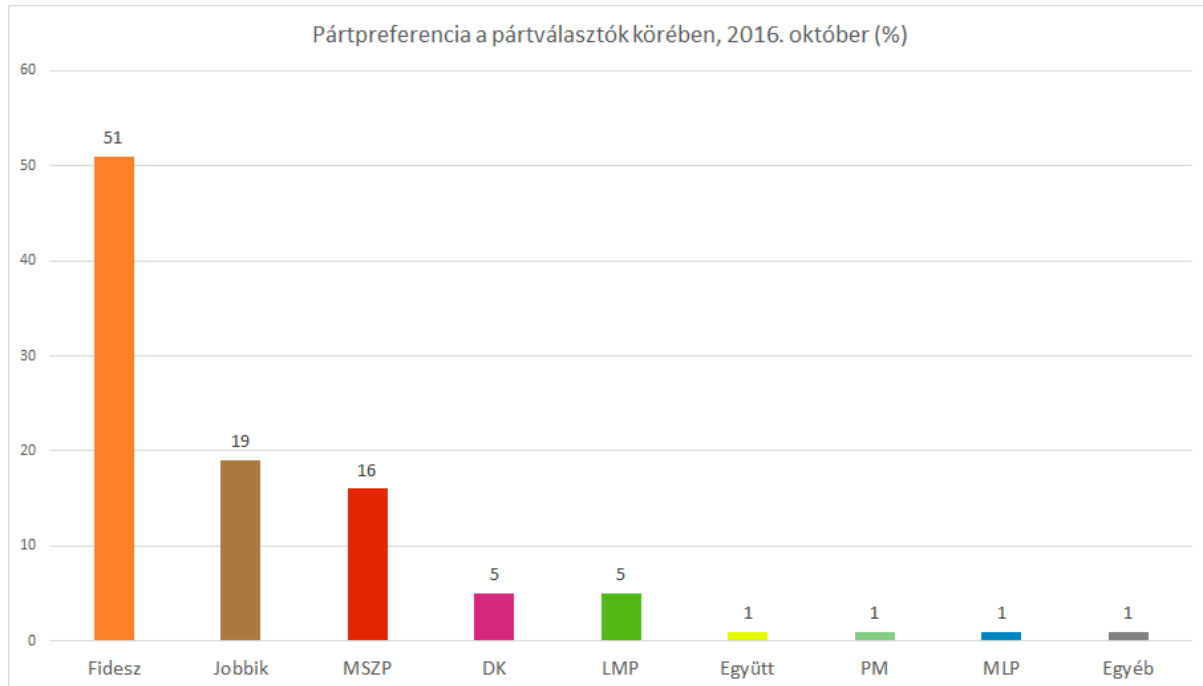
- A Republikon Intézet októberi felmérésének eredményéből kiderül, hogy a legutóbbi hónapban nem változott jelentős mértékben a pártok támogatottsága. A legtöbb párt megőrizte szeptemberi támogatottságát. Az érvénytelen népszavazás nem eredményezte a kormánypárt gyengülését, sőt, a Fidesz támogatottsága az előző hónaphoz hasonlóan, ebben a hónapban is enyhe növekedést mutat. A Jobbik kismértékben ugyan, de szintén növelni tudta támogatottságát.
- A teljes népességet októberben is nagyfokú inaktivitással lehet jellemezni: a válaszadók 58 százaléka tudott és akart megnevezni olyan pártot, amelyre szavazna. A teljes népesség körében a Fidesz 31, a Jobbik 11 az MSZP 9 százalékon áll. A válaszadók 3-3 százaléka a DK-t és az LMP-t, 1 százaléku pedig az Együttet támogatná egy most vasárnapi választáson.
- A pártválasztók körében a kormánypárt és a Jobbik támogatottsága enyhe emelkedést, míg az MSZP támogatottsága enyhe csökkenést mutat. A Fidesz 51 százalékon, a Jobbik 19, az MSZP 16 százalékon áll. A többi ellenzék párt támogatottsága nem változott érdemben az utóbbi hónapban – az LMP-t és a DK-t 5, az Együttet, az MLP-t és a PM-et a pártválasztók 1 százaléka támogatná egy most megrendezett választáson.
- A Fidesz támogattságának emelkedését jelzi az is, hogy a pártválasztók csoportjában az előző hónaphoz képest nőtt azoknak a válaszadóknak az aránya, akik a következő választás után is szívesen látnák a jelenleg kormányzó pártot az ország élén. A pártválasztók 25 százaléka egy baloldali és liberális pártokból álló kormánykoalíciónak örülne leginkább, 17 százaléku a Jobbikot látná a kormányrúdnál.
- A retrospektív részvételi adatokból az derül ki, hogy a Fidesz szavazók 80, a Jobbik támogatóinak 68, míg a baloldali, liberális szavazók 43 százaléka mondta azt, hogy részt vett az október 2-án tartott népszavazáson, tehát a Fidesz szavazóinak egyötöde végül nem vett részt a referendumon.

EREDMÉNYEK¹

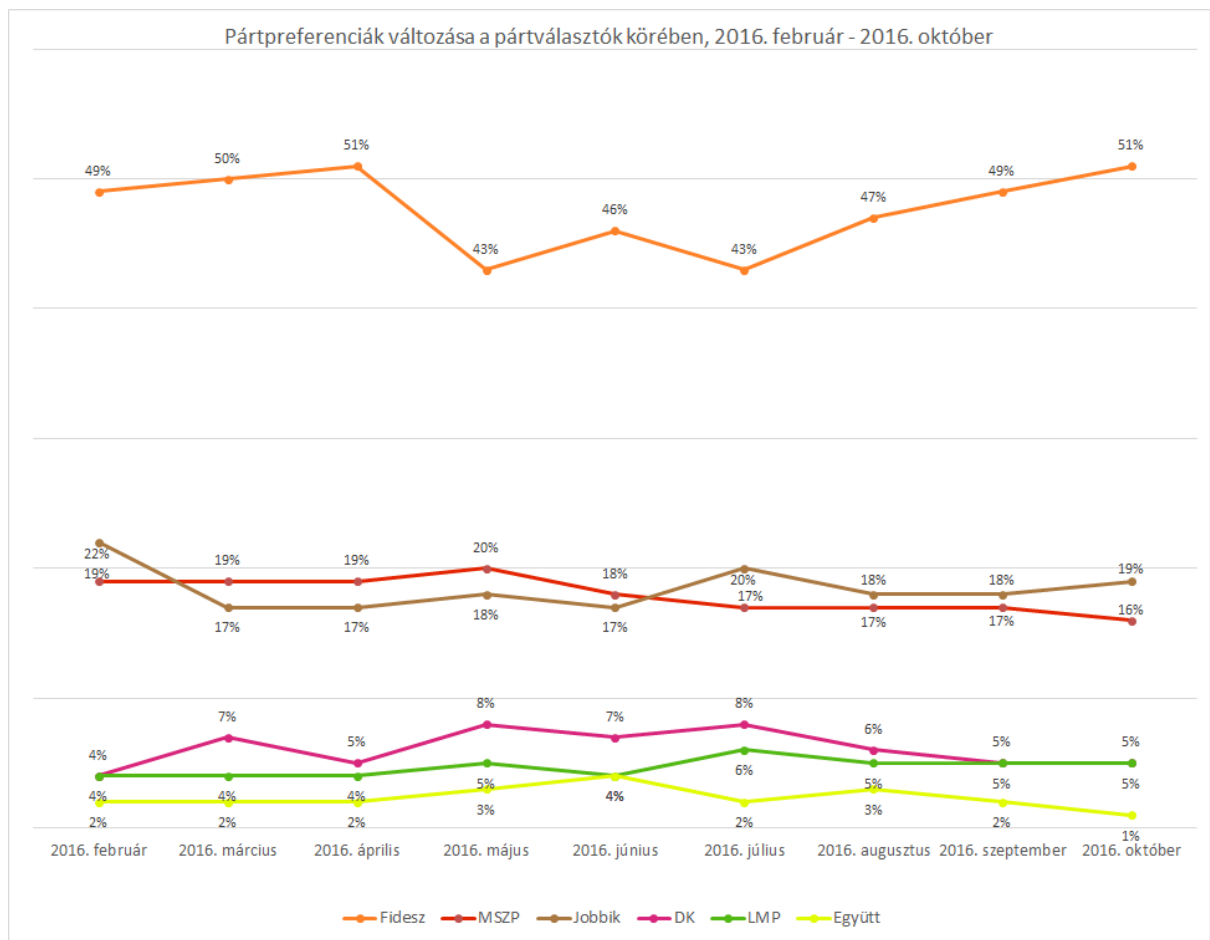
A Republikon Intézet októberi kutatásának eredményeiből kiderül, hogy a pártpreferenciák nem változtak jelentős mértékben szeptemberhez képest. Az érvénytelen népszavazás nem eredményezte a kormánypárt gyengülését, sőt, a Fidesz támogatottsága az előző hónaphoz hasonlóan, ebben a hónapban is enyhe növekedést mutat. A Jobbik kismértékben ugyan, de szintén növelni tudta támogatottságát.

¹ A kutatás 1000 fő személyes megkérdezésével készült, nem, életkor, végzettség és településtípus szerint reprezentatív az ország egészére nézve. Az adatfelvétel 2016. október 16. és 26. között zajlott.

A teljes népességben belül a Fidesz 31, a Jobbik 11 százalékon áll – ez mindkét párt esetében 1 százalékpontos emelkedést jelent a szeptemberi adatokhoz képest. Az MSZP-t a teljes népesség 9 százaléka támogatná egy most vasárnapi választáson. A többi pártot vizsgálva sem látunk jelentős változást a pártpreferenciák alakulásában – a Demokratikus Koalíció és az LMP 3, az Együtt pedig 1 százalékon áll, amely arányok megegyeznek az előző hónapban mértekkel. A választók aktivitása sem változott jelentős mértékben, az előző hónapban a teljes népességben belül 41 százalék volt a bizonytalanok vagy az el nem kötelezettek köre, ebben a hónapban 42 százalék.

A pártválasztók (pártot választani tudók és akarók) körében a kormánypárt támogatottsága szintén kisebb emelkedést mutat – a szeptemberben mért 49 százalékhöz képest októberben a pártválasztók 51 százaléka támogatná a Fidesz-KDNP-t egy most vasárnapi választáson. A Jobbik a pártválasztók körében is 1 százalékpontos emelkedést mutat, így ebben a hónapban 19 százalékon áll. Egy most vasárnap megtartott választáson a pártválasztók 16 százaléka támogatná az MSZP-t, ami 1 százalékpontos csökkenést jelent a szeptemberben mért 17 százalékhöz képest. A Demokratikus Koalíció és az LMP támogatottsága nem változott, az előző hónaphoz hasonlóan 5 százalékon állnak. Az Együttet, a PM-et és az MLP-t a pártválasztók 1-1 százaléka támogatná egy most vasárnapi választáson.

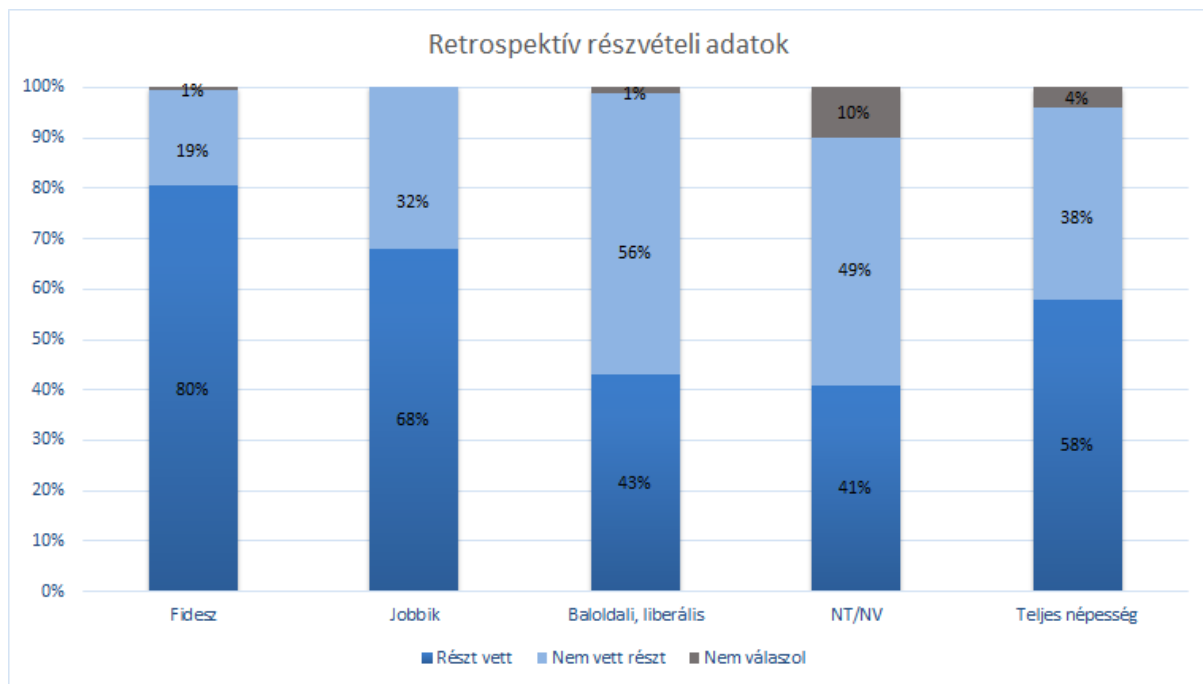

A pártpreferencia mellett azt is kutattuk, hogy a választók milyen kormányt szeretnének a következő választás után. A választások során ugyanis nem csak a pártszimpátiáját fejezi ki a választó, de arról is dönteni kíván, hogy milyen összetételű legyen a kormány. A választó szintjén mindez nem feltétlen van teljesen összhangban a párt politikusainak preferenciáival, ráadásul léteznek baloldali és liberális pártok között átjáró szavazók is. Emellett számos, határozott politikai véleménnyel és részvételi aktivitással bíró szavazó esetén mérhető a kormánnyal való elégedetlenség is, ami ugyanakkor nem feltétlen jelenik meg pártválasztásként is.

A pártválasztók csoportján belül 54 százaléknyan vannak, akik a Fidesz további kormányzását preferálják, míg az említett csoport egynegyede legszívesebben egy baloldali és liberális pártok alkotta kormánykoalíciót látnának az ország élén 2018 után. A pártválasztók további 17 százaléka a Jobbik kormányzását óhajtja, a fennmaradó megkérdezettek pedig nem kívántak vagy nem tudtak válaszolni intézetünk kérdésére. Ez azt jelenti, hogy a pártpreferenciához hasonlóan ebben a kérdésben is erősödött a kormánypárt helyzete, mivel az előző hónaphoz képest 4 százalékponttal nőtt azon válaszadók köre, akik továbbra is a Fideszt látnák legszívesebben kormánnyon. Érdekes, hogy a pártpreferenciában mutatott erősödés ellenére, az előző hónaphoz képest 3 százalékponttal csökkent azon válaszadók aránya, akik 2018 után a

Jobbikot látnák legszívesebben az ország élén – ebből is látszik, hogy a pártszimpátia nem feltétlenül van összhangban a kormányzati preferenciával.

A párt- és a kormányzati preferencia mellett, kutatásunkban rákérdeztünk arra is, hogy az adott válaszadó részt vett-e a népszavazáson. Összességében 58 százalék válaszolta azt, hogy részt vett a népszavazáson, 38 százalék mondta, hogy nem vett részt azon, 4 százaléknynian pedig nem kívántak válaszolni a kérdésre. Látható, hogy ez a csaknem 60 százalékos részvételi arány jóval meghaladja a valós részvétel – ennek a jelenségnek a hátterében ugyanaz áll, mint annak, hogy a népszavazás előtti felmérésekben a részvételüket biztosnak vagy valószínűnek ígérő válaszadók aránya miért haladta meg a később tapasztalt valós részvételt. Mivel a választásokon való részvétel egyfajta normaként fogalmazódik meg a választópolgároknak, ezért nem csak a választások előtt hajlamosak megígérni a részvételüket, miközben valójában nem terveznek szavazatot leadni, hanem előfordulhat az is, hogy utólag, a népszavazástól távolmaradó válaszadók is résztvevőként jelennek meg.

A retrospektív részvételi adatokat érdemes megnézni pártpreferencia szerint is. Az eredményekből kiderül, hogy a Fidesz szavazók 80, a Jobbik szavazók 68, míg a baloldali, liberális pártok támogatóinak csupán 43 százaléka válaszolta azt, hogy részt vett a népszavazáson – jól látszik tehát, hogy a kormánypárt támogatóinak körében volt a legmagasabb a részvétel. Mindamelllett, hogy ez a négyötödös arány, jelentős többséget jelent, mégsem mondható el az, hogy a népszavazást kezdeményező kormánypárt támogatói teljesen egységesen támogatták volna szavazatukkal is pártjuk kezdeményezését. Összességében ez azt jelenti, hogy nem igaz az a tézis, miszerint a népszavazás eredménytelenségét inkább a baloldali, liberális, valamint a Jobbik szavazók passzivitása eredményezte, miközben a Fidesz támogatói

szinte teljes körben képviselték magukat a népszavazáson. Érdekes összehasonlítani a retrospektív adatokat a népszavazás előtt jóslt részvételi arányokkal is. A Republikon Intézet szeptemberi kutatása szerint a kormánypárti szavazók 95 százaléka tervezte, hogy részt vesz a népszavazáson – az látszik tehát, hogy van Fidesz támogatóinak egy csoportja, előzetesen úgy nyilatkozott, hogy voksolni fog október 2-án, ám végül mégsem tett így.

ADATOK: ÖSSZEFOGLALÓ TÁBLÁZAT

	Fidesz-KDNP	MSZP	Jobbik	DK	LMP	Együtt	Liberálisok	PM	Egyéb párt	NT / NV
Teljes népesség	31	9	11	3	3	1	0	0	0	42
Pártválasztók	51	16	19	5	5	1	1	1	1	
Biztos szavazó pártválasztók	52	17	19	4	5	1	1	0	1	